

ПРОБЛЕМИ ПРОЕКТУВАННЯ СТОЯНОК АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В М. ПОЛТАВА

Литвиненко Т.П. *к.т.н. доцент*, **Колесникова Ю.С.**

*Полтавський національний технічний університет імені
Юрія Кондратюка, Україна*

Сьогодні неможливо уявити існування суспільства без автомобіля. Трохи більш ніж за одне століття авто стало невід'ємним атрибутом сучасної цивілізації. Кількість їх щорічно збільшується і ця тенденція, збережеться на довгі роки існування людства. В 2013 році нашими співвітчизниками куплено 217,5 тисяч нових легковиків, що вивело Україну за темпами продажів на 13 місце в Європі серед 34 європейських країн. У Полтаві зареєстровано близько 140 тисяч транспортних засобів усіх видів [5].

В порівнянні з зростанням кількості автомобілів, значно нижчими темпами розвивається інфраструктура сучасних автомобільних доріг, паркінгів, автостоянок. Міста України із старим плануванням мережі автодоріг перевантажені автотранспортом, створюють немало незручностей, як самим учасникам руху так і навколишньому середовищу - природі, громадянам. Цієї проблеми не оминула і наша Полтава. В години пік на вулиці міста краще не виїжджати, а що таке автомобільні затори знають вже усі. Прибудинкові території заставлені автотранспортом. Під час паркування автотранспорту нищаться газони, зелені зони вздовж вулиць, будинків які є самостійними елементами архітектурно-організаційного комплексу і відіграють важливу естетичну та санітарно-гігієнічну функцію в житті міста очищаючи повітря від промислових і автотранспортних викидів, шуму, пилу, снігових заметів, ерозії ґрунтів. Вони пом'якшують незручності міського життя, додають містам індивідуальний та неповторний вигляд.

В правилах благоустрою м. Полтави є стаття 77/13, яка забороняє водіям паркувати машини на газонах, їздити по газонах, в тому числі - паркувати машини на тротуарах та пішохідних доріжках. Але, на жаль, правила дуже часто порушують [4]. Проведені дослідження на найбільш завантажених вулицях Полтави (Леніна, Шевченка, Жовтнева, Луначарського та інші), на яких вже зараз в час «пік» з'являються затори показали, що на вулиці Леніна припарковані автомобілі створюють затор біля світлофора (Рис.1-5).

Рис.1. По вулиці Леніна при парковані автомобілі заважають іншим автомобілям перестроюватися на іншу смугу руху

Рис.2. По вулиці Шевченка автомобілі заважають припаркуватися для вантажних автомобілів, які розвантажують товар у прилегли магазини

Рис.3. Паркування на газонах в районі Левада

Рис.4. Паркування на газонах та біля під'їздів будинків
вул. Богдана Хмельницького

Рис.5. Паркування на тротуарі біля ринку

Боротьбу із заторами можна проводити рядом заходів; які поділяються на *планувальні* і *організаційні*.

Планувальні – збільшення пропускнуої здатності за рахунок:

- прокладання нових вулиць;
- реконструкції: розширення параметрів, зміни категорії;
- улаштування місць для паркування (наземних і підземних);
- уширення ділянок вулиць для паркувань біля громадських будівель.

Ці заходи потребують значних матеріальних витрат і тривалих термінів виконання.

Організаційні заходи полягають в удосконаленні організації дорожнього руху:

- заборона паркування хоча б з однієї сторони на магістральних і головних вулицях;
- улаштування паркувань не на вулицях, а на прилеглих територіях;
- Удосконалення методів регулювання руху.

На сьогодні в Україні на 1000 жителів припадає 158 одиниць індивідуального транспорту, зокрема у Полтаві більш як 165. З них більше 30% потребує постійного або тимчасового місця для паркування. За

приблизним розрахунком для Полтави це складає близько 130 тис. м² площі. Тому постійно триває пошук раціонального вирішення стоянок автомобільного транспорту з урахуванням усіх вимог і потреб населення.

Стоянка (інші назви: автостоянка, паркінг, парковка, гараж, кишеня) - будівля, споруда (частина будівлі, споруди) або спеціальний відкритий майданчик, призначені для зберігання (парковки) транспортних засобів, переважно автомобілів [3].

В результаті проведеного аналізу виконана класифікація стоянок за рядом параметрів (рис.6).

Останнім часом йде активний пошук більш раціональних типів паркувань автомобілів, особливо в житловій забудові, які б були зручними для водіїв і не впливали на довкілля та житло. Найбільш раціональним рішенням у цьому випадку є влаштування підземних автостоянок з експлуатуванням покрівлі.

Гаражі та автостоянки індивідуальних автомобілів розміщують, в основному, на периферії житлових районів і на міжмагістральних територіях або у їхніх межах на ділянках, віддалених від місць, призначених для ігор дітей і відпочинку населення. Довжина пішохідного підходу до гаражів і автостоянок постійного зберігання легкових автомобілів від місця проживання власника не повинна перевищувати 800 м, а в умовах реконструкції 1000 м. Віддаленість автостоянок, призначених для тимчасового зберігання від входів у житлові будинки, не повинна перевищувати 150 м.

При розрахункових рівнях автомобілізації, які перевищують умовно усереднені (150-180 легкових автомобілів на 1000 жителів), а також в умовах реконструкції допускається постійне зберігання частини парку легкових автомобілів, які належать громадянам даного житлового району, за його межами – на "незручних" для інших видів будівництва територіях, у зонах санітарних розривів промислових підприємств, у смугах відведення залізничних і швидкісних автомобільних доріг [2].

При цьому повинна бути забезпечена пішохідно-транспортна доступність до місця постійного зберігання легкових автомобілів у межах 15 хв.

У великих містах також набирає темпів проектування і будівництво багаторівневих паркінгів, що значно економлять територію і час водія на паркування.

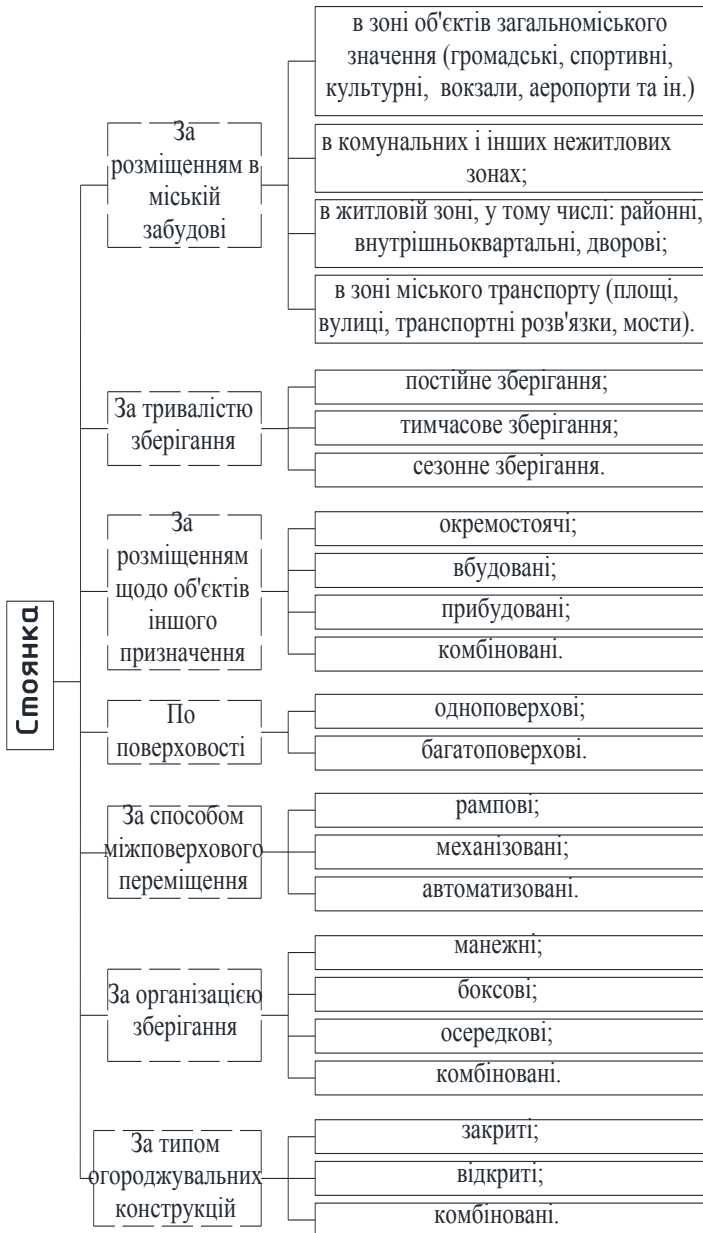

Рис.6. Класифікація стоянок

Багатоярусний автоматичний паркінг (скор. БАП) - багаторівневий паркінг, виконаний в двох і більше рівнях з металевих або бетонних конструкцій. Це споруда, для зберігання автомобілів, в якій паркування або видача здійснюється в автоматичному режимі з використанням спеціальних механізованих пристроїв [1]. Переміщення автомобіля в середині паркінгу відбувається з вимкненим двигуном автомобіля (без присутності людини). У порівнянні з традиційними паркінгами, БАП значно економить площу, відведену під паркування, за рахунок можливості розміщення більшої кількості машино місць на тій же площі забудови.

У цілому гаражі можна поділити на такі типи: *окремі блоки та блоки боксів; надземно-підземні; напівпідземні і підземні; одноповерхові терасного типу; двоповерхові терасного типу; на перепадах рельєфу; багатопверхові рампового типу; багатопверхові з похилими підлогами; механізовані, автоматизовані* (Рис.7).

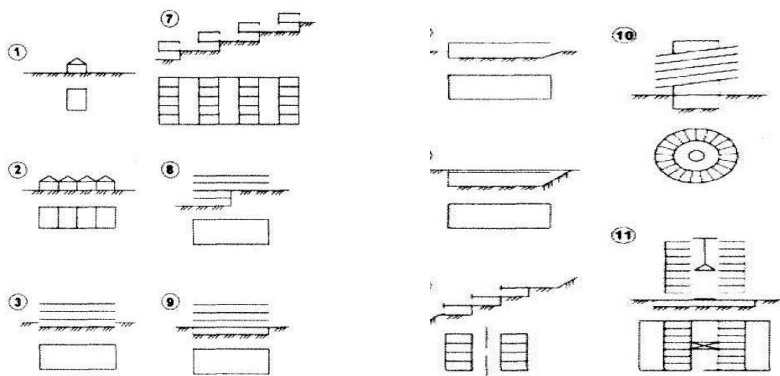

Рис.7. Типи гаражів:

1,2 - окремі блоки та блоки боксів; 3 - надземно-підземні; 4,5 - напівпідземні і підземні; 6 - одноповерхові терасного типу; 7 - двоповерхові терасного типу; 8 - на перепадах рельєфу; 9 - багатопверхові рампового типу; 10 - багатопверхові з похилими підлогами; 11 - механізовані, автоматизовані

Висновок. Отже, проблема зберігання автотранспорту у населених пунктах стоїть дуже гостро і потребує вирішення, з визначення найбільш раціональних типів паркувань для різних територій та містобудівних ситуацій.

Summary

This article highlights the problems associated with the lack of parking lots in the city of Poltava. The work was analyzed and determined the most efficient types of parking in this city.

Література

1. ДБН В.2.3-15:2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів.
2. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
3. Стоянки / Інтернет енциклопедія «Вікіпедія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%BE%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B0_%28%D1%81%D0%BE%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%29.
4. Проблема паркування автомобілів на газонах міста стала / Інтернет-видання телеканалу «Місто» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://misto-tv.poltava.ua/news/novini/problema-parkuvannya-avtomobiliv-na-gazonah-mista-stala-predmetom-chergovogo-reydu-inspektsiyi-po-kontrolyu-za-blagoustroyem-ekologichnim-ta-sanitarnim-stanom-poltavi-deyaki-poltavski-vodiyi-porushuyut-normi-blagoustroyu-ta-zalishayut-avtomobili-tam-de-tse-roboti-zaboroneno.html>.
5. Черненко А. Автомобіль не тільки розкіш / Офіційний сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada-poltava.gov.ua/ecoinform/62962099>.